

tegen mijne «Komeeten» en het grootste gedeelte der «Opineerenden» bleef het eens, dat zij dit boek niet hadden gelezen... De Kerkeraad, schier geheel bestaande uit lieden, die noch Fransch, noch iets anders kennen dan een weinig gemeenplaatsen uit de theologie, daarenboven kwalijk gezind jegens mij sedert mijn komst in dit land, omdat de beschermer, dien ik er had, (wijlen Mr. Paets, een groot republikein) bij hen zeer gehaat was, de kerkeraad, zeg ik, heeft niets anders gedaan dan de Hollandsche vertaling te raadplegen, die men hem had laten zien, uittreksels uit mijn boek, door mijn beschuldiger (hij bedoelt Jurieu) met de meest denkbare kwade trouw vervaardigd (1).

Geheel anders wordt de zaak voorgesteld, volgens eene Memorie van Basnage, door Des Maizeaux (2).

Halewyn, burgemeester van Dordrecht, had onderhandelingen aangeknoopt met Amelot, Fransch gezant in Zwitserland, om buiten weten van den staat vrede met Lodewijk XIV te sluiten; daarom liet de koning van Engeland, Willem III, hem gevangen nemen en tot levenslange gevangenis met verbeurdverklaring van goederen veroordeelen. Ofschoon geheel onschuldig, werd Bayle in deze zaak gewikkeld. Willem herinnerde zich de ontwerpen, vroeger te Amsterdam verschenen, die den vrede van Nijmegen bewerkt hadden en ook het ontwerp van vrede (later hieromtrent meer), waarover Jurieu zooveel beweging had gemaakt.

Hij geloofde aan een kabaal, waarvan Bayle het hoofd was. De Vroedschap gehoorzaamde, tegen beter weten in, aan de bevelen van den prins, maar zij schaamde zich

---

(1) Uit Bijlage A ziet men, dat hij goed was ingelicht.

(2) Zie de bovengenoemde Mémoires pour servir, enz. Tom. X., part. 2, p. 207.